

Prædiken til 2. søndag i fasten

Mark. 9, 14-29

Da jeg i sin tid gik til præst, som det også hed dengang, skete det af og til, at min fars hjælpepræst tog over. Jeg husker ham som en meget sympatisk og venlig mand, omend af og til noget tør i sin undervisning. Jeg husker især en time, hvor han fortalte om et under, som Jesus havde udrettet. Hvilket husker jeg ikke, men jeg husker, hvordan han rundede sin beretning af: Han sagde, at hvis Jesus skulle helbrede syge, så krævede det, at de pågældende troede på, at han virkelig kunne gøre det. Det var ikke sådan, sagde præsten, at Jesus blev fornærmet, hvis de ikke troede på hans evner til at udføre mirakler og derfor ikke ville gøre det. Nej, han *kunne* ikke!

Når jeg husker den time så tydeligt, skyldes det nok mest, at jeg fortalte min far om, hvad jeg havde hørt, og jeg syntes i grunden, at det lød ganske fornuftigt. Naturligvis skulle folk også selv gøre noget, ellers var det for nemt. Min far sagde ingenting overhovedet. Senere har jeg fundet ud af, at hans tavshed skyldtes, at han ikke ville være illoyal over for sin hjælpepræst ved at sige til mig, at det han havde sagt, var noget vrøvl. Men tavshed kan også tale. Og jeg fornemmede i hvert fald en uenighed. Men

jeg fornemmede også, at det ikke var noget, jeg skulle bore i.

Men hvad var der så galt med den præsts forklaring på, at Jesus kunne udføre mirakler eller undere? Ja, for det første ville man få mere end vanskeligt ved at forklare, hvordan det så kunne være, at den døde Lazarus blev kaldt ud af sin grav efter at have ligget der nogle dage. Et er, at man ikke kunne forlange tro af ham selv, eftersom han var død og derfor hverken kunne tro det ene eller det andet. Men hans søster Marta troede så afgjort heller ikke på det, for hun protesterede vildt og inderligt, da Jesus bad dem om at fjerne stenen for indgangen til graven. Ganske vist svarede Jesus hende:

Har jeg ikke sagt dig, at hvis du tror, skal du se Guds herlighed? Jo, men Johannes beretter ikke noget om nogen undskyldning fra Martas side, ej heller, at hun sagde som faderen i den fortælling, vi lige har hørt: *Jeg tror, hjælp min vantro!* Og alligevel kaldte Jesus den døde Lazarus ud af graven.

Og alligevel... Det er i grunden et gennemgående træk for alt, hvad Jesus foretog sig på sin vandring her på jorden. Gud Herren så til jorden ned og ledte efter bare et retfærdigt menneske, men fandt ingen, siges det i

salmen, vi skal synge under altergangen. Og alligevel sendte han sin søn til denne jord, for han ville ingen synders død. Og med Jesus var der dog én retfærdig! Og Jesus selv kaldte slægten vantro og nærmest uudholdelig at være hos, og alligevel blev han, indtil hans time var kommet, som han selv udtrykte det.

Han vidste, da han sad med sine disciple omkring nadverbordet skærtorsdag aften, at de alle ville enten forråde, fornægte eller på anden vis svigte ham. Og alligevel gav han dem sit legene og blod til sin ihukommelse, og til stadfæstelse af, at det var disse vantro og svigefulde mennesker, der udgjorde det materiale, hans kirke var bygget af. På deres tro kunne man ikke bygge noget som helst, og det vidste han. Derfor hedder det også i nævnte salme: *Nu Jesu tro er al min trøst.* Hans tro, ikke min egen.

Dagens evangelium begyndte med ordene: *Da Jesus og Peter og Jakob og Johannes kom ned til disciplene, så de en stor skare...* osv. Ned? Hvor havde de da været? De havde været oppe på et højt bjerg, hvor Jesus blev forvandlet for øjnene af dem, og hans klæder blev skinnende hvide, meget videre end nogen på jorden kan blege dem, som Markus siger. Det lyder næsten som en reklame for et vaskepulver eller en vaskemaskine! Dertil kommer, at også Moses og Elias viste sig og talte med Jesus. Og Peter blev så befippet, at han foreslog, at han byggede tre hytter, én til dem hver. *Han vidste nemlig ikke*, hvad han skulle sige, som Markus lidt undskyldende forklarer. Men måske vidste Peter lige netop, hvad han sagde. Heroppe, langt borte fra verdens larm og genvordighe-

der, var livet meget nemmere.

Men det var ikke meningen. De hørte til nede på jorden, og derfor vendte de tilbage til jorden, hvorefter de var kommet. Og det tør nok siges, at de virkelig er kommet ned på jorden igen efter at have været højt oppe, både bogstaveligt og i overført betydning. For de løber lige ind i alle de genvordigheder, de havde holdt pause fra. En diskussion, siger Markus, men der er nu nok snarere tale om et gigantisk skænderi.

Hvad der er sket, må vi delvist gætte os til. Vi ved ud fra det, faderen siger til Jesus, at han egentlig helst ville have talt med ham selv, men i hans fravær bad han disciplene om hjælp, men de kunne ikke. De kunne ikke. De ord oses langt væk af skuffelse og frustration. Hvorfor er faderen så bitter over det? Mit gæt er, at disciplene har forsøgt sig. De havde flere gange overværet, hvordan Jesus gjorde, og da han begyndte at sende de tolv ud to og to, var det med et udtrykkeligt løfte om, at de skulle have magt over de urene ånder. Og nu har de så åbenbart set en chance for at se, om det nu også kunne lade sig gøre. Jeg synes, man næsten kan se dem for sig: Med en myndighed, som de har set Jesus udøve, befaler de den urene ånd at fare ud af drengen, og de gør det naturligvis i Jesu navn. Alle holder vejret. Og så sker der – ingenting. Absolut ingen verdens ting. Drengen får et nyt anfald, og faderens skuffelse får frit løb.

Og da er det altså, at Jesus og de tre andre dukker op. Eller ned, rettere sagt, de kommer jo oppe fra bjerget. Og da Jesus hører, hvad der er sket, bliver han også vred: *Du vantro slægt, hvor længe skal jeg være hos*

jer, hvor længe skal jeg holde jer ud? Kom herhen med ham!

Da drengen kommer derhen, får han et nyt anfald. Vi har i vore dage en diagnose for den sygdom. Det er epilepsi, det er temmelig tydeligt, når man altså kender til den sygdom. Dengang så de kun symptomerne, som jo kan være ret voldsomme. Og den mest nærliggende forklaring var, at en uren ånd havde taget bolig i drengen. Og den ånd river og flår i drengen, lige så snart den får øje på Jesus. Sikke da en gang overtro, kan man fristes til at tænke. Men man kan også vælge at sige, at Markus i hvert fald ikke betragter sygdommen som selvforskyldt. Den skyldes kræfter udefra, kræfter der er langt stærkere end drengen. Derfor er både han og hans far totalt magtesløse over for den.

Nu spørger Jesus venligt drengens far om, hvor længe han har haft det sådan. Det er lige før, han trækker i den hvide kittel. Og faderen fortæller, at det har stået på, siden han var barn. Og han beskriver for ham, hvor voldsomme anfaldene kan være. Og da er det, han slutter med at sige: *Men hvis du kan gøre noget, så forbarm dig over os og hjælp os.*

Hvis du kan! gentager Jesus. *Alt er muligt for den, der tror.*

Da er det, faderen aflægger den stærkeste trosbekendelse, som nogensinde er hørt. Langt stærkere end den trosbekendelse, vi hørte før fra altret. Langt stærkere end Peters klippefaste ord: *Du er Kristus, den levende Guds søn.* Alt dette kan den stakkels far slet ikke hamle op med. Han siger bare: *Jeg tror, hjælp min vantro!* Bare fem ord,

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

der på én og samme gang udtrykker en stål-
sat vilje til at tro, samt en afmægtig indrøm-
melse af, at det kan han slet ikke.

Alt er muligt for den, der tror.

Jamen, hvis det er det, det kommer an på, så
tror jeg! Du godeste, hvor jeg tror! Jeg skal
være den mest trofaste af alle dine trofaste
tilhængere. Tro skal du ikke gå forgæves
efter hos mig, det lover jeg dig, når bare du
vil forbarme dig over mig! Og dog, jo, du går
forgæves. Hjælp min vantro! Hør mig ikke,
når jeg plaprer løs om min tro, for den kan
ikke bære noget som helst. Ja, dybest set
har jeg slet ingen tro at komme med, og da
slet ikke en tro, der skulle kunne tvinge dig
til noget som helst! Men hjælp mig alligevel
i min vantro. Forbarm dig over mig.

Og Jesus forbarmer sig: *Du stumme og døde
ånd, jeg befaler dig: Far ud af ham og far
aldrig mere ind i ham!* Og da river og flår
ånden i drengen og farer ud. Disciplene har
sikkert set til med forbavselse. Det tyder i
hvert fald deres spørgsmål på, da de er ale-
ne inden døre: Hvorfor kunne vi ikke drive
den ud? Hvad gjorde vi forkert? Det kunne
jo igen tyde på, at de har gjort nøjagtig lige-
sådan. Men altså uden held. Og de får det
svar: *Den slags kan kun drives ud ved bøn.*

Jamen, havde disciplene da glemt at bede,
inden de forsøgte at helbrede den unge
mand? Det kan vi jo strengt taget ikke vide
det fjerneste om, men som sagt har de nok
gjort temmelig nøje, som de har set Jesus
gøre så tit. Så der er ingen grund til at tro, at
de har glemt bønnen, inden de gik i gang.
Men de er altså ikke blevet bønært. For
hverken tro eller bøn er midler, vi har fået i
hænde til at få Gud til at makke ret.

Den unge mands far knytter troen og bøn-
nen så tæt sammen som overhovedet muligt
ved at sige, som han gør: *Jeg tror, hjælp min
vantrø.* Han ved, at troen aldrig kan give
ham ret til noget som helst. Ja, den kan al-
drig blive hans ejendom. For troen kommer
af det, der høres. Når og hvis Gud vil. Troen
er ikke en viljessag, men en nådessag. Og
det ved denne far et eller andet sted, derfor
ordene: *Jeg tror, hjælp min vantro.*

Hun gjorde, hvad hun kunne, sagde Jesus
om den kvinde, der salvede hans fødder med
kostbar salve. Om faderen her kan vi næsten
sige det modsatte: Han gjorde, hvad han
ikke kunne: Han troede, på trods af sin van-
trø. Han håbede mod håb. Derfor turde han
bede om hjælp. Og han blev hørt. Mod hans
spinkle tro og hans nedslidte håb satte Vor-
herre sin egen tro og sit eget håb ind. Altam-
men båret af en kærlighed, der i intet søger
sit eget!

Jens Kvist

Skt. Jørgens, Aabenraa

Salmer:

10, 22, 488, 580, 456, 493, 6